

בבית המשפט העליון בירושלים

בג"ץ 10428/05 - ד'

בג"ץ 10621/05

בג"ץ 10637/05

בג"ץ 10681/05

בג"ץ 10707/05

בפני: כבוד הרשם יגאל מרזל

העותרים: 1. _____ עליוה
2. _____ עליוה
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

נגד

המשיב: מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית

בקשה לפסיקת הוצאות

החלטה

1. לפני בקשה לפסיקת הוצאות ב-5 הליכים שונים שעניינם אחד, והוא ביקורי העותרים, תושבי האיזור ומנועי כניסה לישראל (להלן: העותרים), אצל בני משפחותיהם הכלואים בישראל ובמחנה עופר. לאחרונה נמחקו כל חמשת ההליכים בהסכמת הצדדים, והוגשו בקשות לפסיקת הוצאות. העתירות כולן הוגשו במהלך חודש נובמבר שנת 2005, לאחר שבקשות העותרים לבקר את בני משפחתם לא נענו על-ידי המשיב במשך למעלה משנה. זאת, על אף הסדר ביקורים חדש למנועי כניסה לישראל שלא מטעמי ביטחון, אשר גובש בשלהי 2004 בעקבות עתירות שונות שהוגשו לבית משפט זה. לפי ההסדר החדש, בקשות של תושבי האיזור יוגשו למשיב באמצעות הצלב האדום ובאישורו יונפק היתר כניסה חד-פעמי לישראל לצורך ביקור בבתי כלא למשך

45 ימים. העותרים פנו פעמים מספר באמצעות המוקד להגנת הפרט אל לשכת המשיב באותו העניין, אולם חלפו חודשים רבים מבלי שניתן מענה כלשהו לפניוניהם. העותרים טוענים כי מספר שבועות בודדים לאחר הגשת העתירות התקבלה הודעת המשיב ולפיה הונפקו לעותרים היתרי הביקור כאמור. בנסיבות אלו, טענו העותרים כי לאחר למעלה משנה התקבל הסעד המבוקש – הגם שבחלוף שנה - ולכן ביקשו כי תמחקנה העתירות דנן תוך פסיקת הוצאות לטובת העותרים.

2. העותרים טוענים, כי בנסיבות העניין בהן נקטו הרשויות בסחבת ממושכת בטיפול במימושה של זכות אדם בסיסית, תוך הפרה של כללי המינהל התקין והותרת הפנייה לערכאות כבירה יחידה למימוש הזכות, יש להחמיר בפסיקת ההוצאות. לטענת העותרים, פניותיהם אל המשיב במשך למעלה משנה לא נענו, ועל כן נמצא צידוק בהגשת העתירות דנן, וזאת לאחר שמוצו ההליכים באופן מקיף. העותרים טוענים עוד, כי הגשת העתירות היא שהובילה לקבלת הסעד המבוקש, שכן במשך למעלה משנה נמנע המשיב מבדיקת עניינם בלא הצדקה מהותית, ואילו מיד לאחריה הונפקו ההיתרים. לפיכך על המשיב לשאת בהוצאותיהם.

3. המשיב מבקש להשאיר את ההחלטה בעניין ההוצאות לשיקול דעת בית משפט זה. עם זאת, המשיב מבקש להביא בחשבון כי ההסדר החדש להנפקת היתרי ביקורים גובש לאחר עבודת מטה נרחבת ופתרון בעיות אופרטיביות כמו גם בטחוניות לצורך גיבושו של הסדר כולל שיאפשר את ביקורי משפחות הכלואים. המשיב מציין בנוסף, כי מדי חודש מוגשות אלפי בקשות למתן היתרי ביקור שונים, כאשר לצורך הנפקת היתר כאמור על פי ההסדר החדש למנועי כניסה לישראל נדרשים בדיקה ואבחון פרטניים, ושעה שהבקשות מועברות אחת לתקופה על-ידי הצלב האדום. המשיב טוען כי לאור כמות הבקשות המוגשות, כמו גם בעיות טכניות ולוגיסטיות שהיו מעורבות ביישום ההסדר החדש, התעכב בחלק מן המקרים המענה שניתן למבקשים. המשיב מבקש לציין בנוסף כי הינו מודע לקשיים שביישום ההסדר החדש אשר חלקם הועלו בעתירות דנן, ופועל לשיפור וייעול ההסדר ככל שיהיה צורך בכך.

4. העותרים הגיבו לתגובה זו וטענו כי המשיב מתייחס בתגובתו לפרק הזמן בו גובש ההסדר החדש, אשר אינו רלוונטי לעתירות דנן, שכן אלו הוגשו לאחר שפניות העותרים למשיב לא נענו במשך למעלה משנה לאחר גיבוש ההסדר. לטענת העותרים נוכח התנהלותו של המשיב, אשר לא רק שהשתהה רבות בגיבוש הסדר הביקורים

החדש אלא גם מעכב ללא הצדקה מהותית את הנפקת ההיתרים, יש לפסוק לטובתם את הוצאות העתירות דנן.

5. לאחר בחינת הבקשה וטענות הצדדים נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל. אין חולק כי המדובר בסוגייה שיש לה היבטים מורכבים, הן בכל הנוגע לשמירה על זכויות העותרים והכלואים והן בכל הנוגע להסדרי הבטחון והמעבר הכרוכים בעניין. המשיב פעל רבות לצורך גיבושו של ההסדר החדש ומוכן אני להניח כי יישומו מעורר קשיים טכניים ולוגיסטיים כפי טענת המשיב, בייחוד נוכח הצורך בבדיקה פרטנית ובשל העברה לפרקים של הבקשות על-ידי הצלב האדום. עם זאת, העתירות דנן עוסקות בעניין הומניטרי בשלו יש לחלוף הזמן משקל ניכר, משקל המחייב מתן מענה הולם ובתוך זמן סביר. במקרים שלפני לא ניתן מענה לפניות הרבות שהיו אלא בחלוף זמן רב, זמן שניתן לקבוע כי עולה הוא על הסביר בנסיבות העניין (השוו: בג"ץ 8060/03 קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל (לא פורסם)). על כן שוכנעתי כי נמצא צידוק בהגשת העתירות דנן אשר הובילו לקבלת הסעד המבוקש. לפיכך, ובשים לב לכלל נסיבות המקרים ולמהות העניין הנדון, כמו גם לעמדת המשיב, הרי שיש לחייב את המשיב בהוצאות העותרים בגין הגשת העתירות דנן.

6. אשר לשיעור החיוב, הרי שהעתירות דומות זו לזו, וממילא יש ליתן לכך משקל בקביעת שכר הטרחה וההוצאות. יש גם לציין כי לא נתקיים בהן דיון לגופו של עניין וכי מיום הגשת העתירות ניתן המענה המבוקש במהירות יחסית על-ידי המשיב. במצב דברים זה, ישא המשיב בשכר טרחת עורך-דין בגין כל העתירות יחד בסך של 15,000 ₪. סכום זה ישא הפרשי ריבית והצמדה כחוק מיום מתן החלטתי זו ועד לתשלום בפועל.

ניתנה היום, כ' בתמוז תשס"ו (16.7.2006).

יגאל מרזל, שופט

ר ש מ